C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-827/2025 Judecătoria Soroca, sediul Central
1-25047785-03-21rji-26062025 Judecător: Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În Numele Legii

31 martie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președinte de complet, judecător: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

Judecând, în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03 iunie 2025*** adoptate în limitele plângerii depuse de condamnatul ***Mo*raru Serghei** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 08 aprilie 2025 în adresa Judecătoriei Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Moraru Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul indică că, s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție precare. A indicat că, se deține în continuare în celule supraaglomerate anti sanitare, celula este cu mucegai și umezeala este mare, sectorul și secția este populată de insecte, geamul este mic, astfel accesul la lumina naturală și artificială limitată, lipsește ventilarea, liniile electrice sunt într-o stare avariată, în unele locuri nu sunt izolate, lipsește apa cald la robinet și apa potabilă, accesul la baie o dată pe săptămână, accesul la spălarea rufelor o dată la două săptămâni, asistența medicală precară, lipsa medicului și a medicamentelor.

Solicită reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03 iunie 2025 s-a admis plângerea condamnatului Moraru Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Moraru Serghei a fost deţinut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în perioada 08.04.2024-12.05.2025, în total 399 zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Moraru Serghei cu 39 (treizeci și nouă) zile, pentru perioada de 390 zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase 9 (nouă) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată le-a lăsat în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 10 (zece) ani închisoare, stabilit lui Moraru Serghei prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 02.03.2021, s-a redus cu 39 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473^4 alin. (3) Cod de procedură penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care plângerea condamnatului Moraru Serghei să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că, în partea reducerii pedepsei pentru perioada în care deținutul s-a aflat în Penitenciarul nr. 6 Soroca consideră că instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a mai remarcat și faptul că, CPT nu susține în mod vertiginos opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratare inumană şi degradantă a deținutului, atât timp cât se pot găsi şi alți factori

de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afara celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități). Criteriul poate fi apreciat prin prisma condițiilor de detenție ca fiind un tratament inuman şi degradant în cazul în care celulele sunt extrem de supraaglomerate sau, că în majoritatea cazurilor, combină o serie de elemente negative, cum ar fi: insuficiența numărului de paturi pentru toți deținuții; igiena precară; infectarea cu paraziți; ventilația, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule şi, în consecință, utilizarea de găleți sau sticle pentru nevoile naturii. Examinarea criteriului „spațiu acordat fiecărui deținut" prin prisma art.3 CEDO urmează a fi efectuată cumulativ cu alți factori, care contribuie la aprecierea detenției ca fiind inumană şi degradantă sau infirmarea acestui fapt.

Susține recurentul că, reieșind din probele anexate se constată că condițiile de detenție în care s-a aflat condamnatul Moraru Serghei sunt satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul*, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.*

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^{1}) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, Moraru Serghei a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 02.03.2021, în baza art. 171 alin. (2) lit. b), b^{2}), art. 172 alin. (2) lit. b), b^{2}), art. 84 alin. (1) din

Codul penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, începutul termenului - 27.04.2020 iar sfârșitul termenului - 31.07.2028.

În speță, Colegiul penal reține că în plângerea înaintată s-a solicitat constatarea aflării condamnatului Moraru Serghei în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu reducerea pedepsei.

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare, se invocă că Moraru Serghei s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel, analizând încheierea recurată în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal constată temeinicia soluției instanței inferioare în partea ce ține de constatarea faptului că, Moraru Serghei a fost deținut în perioada 08.04.2024-12.05.2025 în Penitenciarul nr. 6 Soroca în total 399 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, manifestate prin deținerea în celule insalubre – în care se încalcă normele de igienă, în celule umiditatea este ridicată, mucegai, sunt insecte parazitare, lipsește ventilarea, asistența medicală precară, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă că condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 6 Soroca integral se confirmă prin raportul Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor la 14 decembrie 2023, unde la compartimentul „Constatări" s-a indicat că: la momentul vizitei conducerea penitenciarului nu a putut să ne prezinte un plan de implementare a recomandărilor anterioare ale CpPT. Nu a fost respectată recomandarea CpPT din 2019 - sistarea activității sectorului nr.8[b] din cauza condițiilor inumane şi degradante. 3. *Serviciul medical al P6 nu corespundere cu standardele naționale de funcționare şi nu dispune de autorizație sanitară şi nu este acreditat*. 4. Nu este asigurată evidența şi documentarea adecvată a leziunilor corporale la reținuți în corespundere cu Ordinul (comun) nr.77 din 31.12.2013 al Procuraturii Generale privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare şi raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant; 5. Nu este asigurată confidențialitatea informației medicale a reținuților în corespundere cu legislația în vigoare; registrele cu înscrieri medicale se păstrează în acces liber (pe masa în cabinetul medical) şi au acces la ele oricine din angajați; 6. A crescut aplicarea sancțiunilor disciplinare, dintre care în 75% cazuri sunt suspendarea întrevederilor, iar 17% au fost aplicate sancțiuni prin izolare disciplinară. 7. CpPT a constatat că

din recomandările precedente au fost implementate peste 35%. 8. Nu este respectată norma privind suprafața spațiului minim de detenție de 4 m.p. 9. *Există probleme grave privind condițiile igienice din spațiile de detenție, în multe celule fiind prezent mucegaiul.* 10. Condamnații ce sunt plasați în sectorul nr.12 (ce au solicitat securitate personală) se dețin în condiții inumane şi degradante.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca condamnatul Moraru Serghei nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În susținerea celor expuse, Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât şi rapoartelor instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol, Colegiul penal reține că în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În temeiul prevederilor art. 473^2 alin. (3) Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor

art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Astfel, instanța de fond a constatat că Moraru Serghei s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 6 Soroca o perioadă de 399 zile.

Prin urmare, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a reduce cu 39 zile pentru perioada de 390 zile în care Moraru Serghei s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

De asemenea, în privința perioadei rămase de 9 zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu a putut fi redusă, instanța de fond corect a dispus de a fi lăsată în continuare în termenul de executare a pedepsei.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod întemeiat a dispus reducerea termenului pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani stabiliți lui Moraru Serghei prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 02 martie 2021 cu 39 zile, în acest sens ținându-se seama de severitatea și gravitatea condițiilor de detenție contrare art. 3 din Convenție.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt, cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 03 iunie 2025 ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul Directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 03 iunie 2025*** emisă pe marginea plîngerii condamantului **Moraru Serghei** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet:
Judecător: **Judecător:** **Judecător:**